

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5To/7/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120011396
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Rešatková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8120011396.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Evy Rešatkovej a sudcov JUDr. Vladimíra Monoka a JUDr. Mariána Mačuru na verejnom zasadnutí konanom dňa 14.04.2021 v Prešove jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. poriadku na podklade odvolania okresného prokurátora z r u š u j e v rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/78/2020 z 18.12.2020 výrok o treste u obžalovaných H. J. a A. L..

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

1/ obžalovanému H. J. - nar. XX.XX.XXXX v J., bytom H. č. XXX, okr. J.

u k l a d á

podľa § 211 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1, § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona výkon uloženého trestu odňatia slobody p o d m i e n e č n e odkladá s uložením probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona ustanovuje skúšobnú dobu na 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zákona u k l a d á povinnosť spočívajúcu podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

2/ obžalovanej A. L. - nar. XX.XX.XXXX v J., bytom H. č. XXX, okr. J.

u k l a d á

podľa § 211 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 51 ods. 1, § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona výkon uloženého trestu odňatia slobody p o d m i e n e č n e odkladá s uložením probačného dohľadu nad jej správaním v skúšobnej dobe.

Podľa § 51 ods. 2 Tr. zákona ustanovuje skúšobnú dobu na 3 (tri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zákona u k l a d á povinnosť spočívajúcu podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/78/2020 zo dňa 18.12.2020 boli obžalovaní H. J. a A. L. uznaní vinnými z prečinu ohrozovania mravnej výchovy podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zákona z nedbanlivosti s poukázaním na § 138 písm. b) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- v období od 02.09.2018 do 13.03.2020 v H., okr. J. a inde z nedbanlivosti ako biologickí rodičia si riadne neplnili rodičovské povinnosti voči svojej mal. dcére U. J., nar. XX.XX.XXXX tým spôsobom, že zanedbávali plnenie jej povinnej školskej dochádzky, nespolupracovali so školou a napriek upozoreniam zo strany školy nedošlo k náprave, čím im umožnili viesť záhaľčivý život, v dôsledku čoho maloletá v školskom roku 2018/2019 na Základnej škole v H., okr. J. vymeškala 71 neospravedlnených vyučovacích hodín v školskom roku 2018/2019 ku dňu 13.03.2020 na ZŠ a MŠ v Y. L. okr. J. vymeškala 398 neospravedlnených vyučovacích hodín, celkom tak vymeškala 469 neospravedlnených vyučovacích hodín, kde takýmto svojim konaním ju vystavili nebezpečenstvu spustnutia,

a bol im za to uložený každému samostatne podľa § 211 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 2, § 36 písm. l), § 37 písm. m) Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, výkon ktorého im bol podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zákona a § 50 ods. 1 Tr. zákona podmienenčne odložený na skúšobnú dobu 3 rokov.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie prokurátor dňa 22.12.2020 proti výroku o treste v neprospech oboch obžalovaných. V neskôr predložených dôvodoch odvolania po rekapitulácii výrokov napadnutého rozsudku a jeho dôvodov vyslovil, že s odôvodnením výroku o treste sa nestotožnil a nepovažuje ho za dôvodné. Obvinení boli za rovnakú trestnú činnosť, aj keď v nedbanlivostnej forme, odsúdení už celkom 3-krát a to trestami nespojenými s obmedzením osobnej slobody, pričom tieto tresty u nich nemali žiadny výchovný vplyv, keďže opakovane sa dopúšťali rovnakého konania. Podľa správ zo školy, ako aj z výpovedí svedkov - zástupcov škôl, ktoré maloleté deti navštevujú, rodičia so školou nespolupracovali, nejavili záujem o vzdelávanie svojich dcér. K zmene prístupu obžalovaných nedošlo ani po predchádzajúcich odsúdeniach, teda keď už na ich základe si museli byť vedomí, akým spôsobom sa majú starať o výchovu a vzdelávanie svojich maloletých detí. Účelom trestu má byť zabezpečenie ochrany spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorenie podmienok na jeho prevýchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasné odradenie iných od páchania trestných činov. Uložením trestu odňatia slobody nespojeného s obmedzením osobnej slobody nie je možné takýto účel dosiahnuť, keďže rodičia si už z predchádzajúcich odsúdení nevzali ponaučenie, nezmenili prístup k starostlivosti o svoje deti a keďže sa starajú aj o ďalšie deti s povinnou školskou dochádzkou, je potrebné predísť aj v tom, aby k vymeškávaniu povinnej školskej dochádzky dochádzalo aj u ďalších detí. Doterajšie tresty nesplnili u obvinených zákonom požadovaný účel, preto je toho názoru, že účel trestu by mal byť dosiahnutý uložením trestu spojený s odňatím slobody. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností možno konštatovať, že súd dostatočne neprehodnotil všetky preukázané dôkazy prípravného konania ako aj hlavného pojednávania a pri rozhodovaní o treste pre oboch obžalovaných je rozhodnutie nesprávne. Preto navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a obom obžalovaným uložil primerané nepodmienečné tresty odňatia slobody.

Na podklade takto riadne a včas podaného odvolania okresným prokurátorom ako osobou na to oprávnenou krajský súd, nezistiac dôvody zrušenia napadnutého rozsudku postupom podľa § 316 ods. 3 Tr. poriadku, v zmysle § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť o odôvodnenosť výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré

im predchádzalo, prihládajúc pritom i na chyby odvolaním nevytýkané, pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1, a zistil, že odvolanie je čiastočne odôvodnené.

V prvom rade odvolací súd preskúmal procesný postup konajúceho súdu, pretože zákonnosť tohto postupu má vplyv na zákonnosť napadnutého rozsudku. V tomto konaní neboli zistené procesné pochybenia, pretože obžalovaní mali možnosť vyjadriť sa ku skutku kladenému im v obžalobe za vinu, čo využili v rozsahu vyhlásenia viny, ktoré bolo prijaté po zákonom postupe, mali možnosť vyjadriť sa aj k výroku o treste v rámci záverečnej reči a k dôkazom k nim vykonaných v súlade s pravidlami stanovenými procesným predpisom. Obžalovaná I. L. bola zastúpená aj obhajcom, ktorý uplatňoval jej obhajobné práva.

Konanie obžalovaných po prijatí vyhlásenia bolo právne posúdené ako nedbanlivostný prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zákona.

Vzhľadom k tomu, že bol napadnutý iba výrok o treste u oboch obžalovaných, odvolací súd svoj prieskum zameral na posúdenie, či uložený trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom jeho výkonu je u oboch obžalovaných primeraným trestom a v súlade so zákonom.

Konajúci súd dôvodil uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s podmiennečným odkladom jeho výkonu u oboch obžalovaných predovšetkým tým, že išlo o nedbanlivostný trestný čin, hoci už pred spáchaním teraz prerokúvaného prečinu boli obaja obžalovaní odsúdení za taký istý prečin spáchaný vo forme nedbanlivosti. So zreteľom na vyhlásenie viny, na zistenie, že v posledných desiatich rokoch sa obžalovaní nedopúšťali druhovo inej trestnej činnosti a majú záznamy o spáchaní priestupkov, vyhodnotil konajúci súd uloženie tohto trestu za primeraný.

Je faktom, že obaja obžalovaní boli dvakrát odsúdení za takú istú trestnú činnosť podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zákona a to trestným rozkazom konajúceho súdu sp. zn. 6T/57/2017 z 12.09.2017 k trestu odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s podmiennečne odloženým výkonom tohto trestu na skúšobnú dobu 2 rokov za skutok spáchaný v dobe od 02.09.2016 do 29.05.2017 vo vzťahu k maloletej H., nar. XXXX, a trestným rozkazom konajúceho súdu sp. zn. 4T/116/2018 z 26.10.2018 za prečin podľa § 211 ods. 1 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zákona za skutok spáchaný v dobe od 01.12.2017 do 30.06.2018 vo vzťahu k maloletej H., nar. XXXX, k trestu odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 2 rokov.

Odvolateľ práve na tieto odsúdenia poukazoval a uložené tresty v týchto veciach hodnotil ako tresty, ktoré nesplnili svoj účel. V tomto smere sa odvolací súd s vysloveným záverom odvolateľa stotožnil, pretože počas skúšobnej doby uloženej obom obžalovaným právoplatným trestným rozkazom sp. zn. 6T/57/2017 a sp. zn. 4T/116/2018 obaja obžalovaní naďalej páchali trestnú činnosť vo vzťahu k ďalšiemu ich maloletemu dieťaťu U. P. a to počas dlhšieho obdobia, ktoré v sebe zahŕňa viac ako jeden a pol školského roka.

Odvolací súd majúci na zreteli túto skutočnosť však prihliadal zhodne ako aj konajúci súd i na ďalší aspekt a tým je, že konanie obžalovaných bolo posúdené ako nedbanlivostný trestný čin, a tiež na to, že u oboch obžalovaných ide o osoby zo sociálne znevýhodneného prostredia. Obžalovaná I. L. nevie čítať a písať, nemá žiadne základné školské vzdelanie, obžalovaný M. J. má ukončenú základnú školu, avšak obom je ustanovený osobitný príjemca dávok, nakoľko nevedia dostatočne hospodáriť s finančným rozpočtom. Už to poukazuje na úvahy, že rozumová vyspelosť oboch obžalovaných im umožňuje zabezpečiť základné životné potreby, nie však celý chod domácnosti, ktorý si vyžaduje organizačné, logické a finančné uvažovanie. Základné potreby rodiny obaja obžalovaní zvládajú, čo vyplýva zo správy Obce H., ktorá pozná pomery v rodine obžalovaných, a ktorá vo svojej správe uviedla, že domácnosť je uprataná primerane k prostrediu a podmienkam, vodu a elektrinu odoberajú od susedov. Okrem toho obec poukázala aj na to, že mentálna úroveň obž. I. L. je nízka, táto je málo komunikatívna, a preto väčšinu problémov rieši obž. M. J., pričom v obci neevidujú na nich sťažnosti a s obyvateľmi v komunite majú dobré vzťahy.

Osobnosť obžalovanej vzhľadom na jej nevzdelanosť neumožňuje systematicky spolupracovať so školou, či s ÚPSVaR, aby pôsobila výchovne a cielene na svoje deti a zabezpečila tak zamedzenie

záškoláctva. Obžalovaný M. J. v školskom roku 2018/2019 čiastočne spolupracoval so školou, pretože sa osobne do školy dostavil, v školskom roku 2019/2020 už na výzvy školy nereagoval, čo súvisí s celoplošným problémom komunity, v ktorej žijú. Uvedené teda poukazuje na to, že práve (ne)dosiahnuté vzdelanie oboch obžalovaných významnou mierou ovplyvňuje ich uvedenie potreby výchovno-vzdelávacieho procesu maloletých detí. Na tento záver možno usudzovať aj z predchádzajúcich odsúdení oboch obžalovaných za zanedbanie povinnej školskej dochádzky vo vzťahu k ich dcére H.. Hodnotiac i tieto možnosti oboch obžalovaných odvolací súd uzavrel, že uložením trestu odňatia slobody nepodmienečne, ktorého sa domáha odvolateľ, nesplní svoj účel predpokladaný trestným zákonom. Podľa názoru odvolacieho súdu v posudzovanom prípade je nevyhnutné pôsobiť v rámci ukladanej sankcie na obžalovaných tak, aby si osvojili buď výchovným alebo sociálnym programom aspoň minimálne návyky potrebné pre vzdelávanie ich detí, pretože reálny výkon trestu odňatia slobody im tieto základy nedá a je vysoký predpoklad ich opätovného zlyhania. Predpoklad k osvojeniu si návykov pre vzdelávanie svojich detí u obžalovaných môže zabezpečiť uloženie povinnosti obžalovaným podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu zabezpečeného buď terénnymi pracovníkmi ÚPSVaR v rámci sociálneho poradenstva prostredníctvom terénnych programov, prípadne školou, ktorú deti obžalovaných navštevujú, pokiaľ škola prejaví súčinnosť a kapacitne zvládne takúto činnosť, keďže nemá povinnosť poskytovať takéto programy sociálneho výcviku. Ak sa má zabezpečiť, aby obžalovaní už takúto trestnú činnosť opakovane nepáchali, je potrebné im sankciu uložiť tak, aby bola reálna možnosť zákonom stanovený účel trestu dosiahnuť.

S poukázaním na prezentované úvahy odvolací súd na podklade odvolania prokurátora podaného v neprospech obžalovaných zrušil napadnutý výrok o treste u oboch obžalovaných a vo veci rozhodol sám tak, že tresty sprísnil. Obom obžalovaným totiž uložil tresty odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, výkon ktorých podmienečne odložil na skúšobnú dobu 3 rokov za súčasného uloženia probačného dohľadu, v rámci ktorého uložil aj povinnosť obžalovaným zúčastniť sa sociálneho výcviku, prostredníctvom ktorého sa môže u nich dosiahnuť pochopenie potreby vzdelávania ich maloletých detí a zabezpečenie povinnej školskej dochádzky ich maloletých detí.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.